

Tutkimusosio

Enemmistö kannattaa kaksoiskuntalaisuutta

Yli puolet suomalaisista (51 %) katsoo, että halutessaan voisi olla useamman kuin yhden kunnan jäsen kaikkine oikeuksineen ja velvollisuuksineen, käy ilmi KAKS – Kunnallisan kehittämissäätiön kansalaistutkimuksesta. Eri mieltä on vajaa kolmasosa (31 %). Vajaa viidennes (18 %) ei osaa ottaa kantaa asiaan. Kaksoiskuntalaisuuden kannatus on voimistunut vuosikymmenessä (2010: 41 % → 2017: 48 % → 2021: 51 %).

Suomessa on enenevästi henkilöitä, jotka viettävät suuren osan ajastaan jossakin muussa kunnassa kuin varsinaisessa kotikunnassaan. Tutkimusten mukaan noin puolet suomalaisista oleilee vuoden aikana omassa käytössä olevalla kesämökillä tai vapaa-ajan asunnolla.

Kaksoiskuntalaisuus saa keskimäärää enemmän kannatusta 51–60-vuotiaiden, ylempien toimihenkilöiden, akavalaisten, yrittäjien, suurituloisimpien ja eteläsuomalaisten keskuudessa. Maaseutukunnissa, joita kesäasukkaat piristävät taloudellisesti, tosin myös osaksi kuormittavat palvelukapasiteettia, ajatukseen suhtaudutaan jonkin verran innostuneemmin kuin kaupungeissa.

Puoluekannan mukaan kaksoiskuntalaisuuden puolesta liputtavat etenkin SDP:n, keskustan ja vihreiden kannattajat. Kokoomuksen tukijat suhtautuvat hieman keskimäärää varauksellisemmin.

Palvelujen käyttö tärkeää, äänioikeus ei

Kaksoiskuntalaisuudesta toteutuessaan seuraisi oikeuksia ja velvollisuuksia. Tätä asiaa sivuttiin tutkimuksessa tiedustelemalla kansalaisilta, kuinka tärkeäksi he kokisivat erilaiset oikeudet ja velvollisuudet, jos kaksoiskuntalaisuus toteutuisi, ja he itse olisivat kahden kunnan jäseniä.

Enemmistö suomalaisista pitäisi erittäin tai melko tärkeänä viittä asiaa seitsemästä. Tärkeistä tärkein olisi oikeus käyttää paikallisia palveluja kahdessa kunnassa nykyistä joustavammin (72 % pitää melko tai erittäin tärkeänä). Lähes yhtä tärkeäksi koetaan oikeus saada tietoa molemmissa kunnissa kunnan hallinnosta (69 %), vaikka tätä oikeutta ei ehkä käytännössä juuri käytettäisikään. Muut tärkeiksi koetut ovat mahdollisuudet valittaa päätöksistä ja osallistua palveluiden kehittämiseen (56 %) sekä mahdollisuus jakaa kunnallisvero kahden kunnan kesken (54 %). Joka toinen (52 %) kokisi tärkeäksi myös oikeuden tehdä aloitteita kunnalle sen toimintaa koskevissa asioissa.

Vähemmän tärkeiksi asioiksi koetaan politiikkaan osallistuminen ja äänestäminen vaaleissa kahdessa kunnassa. Oikeutta asettaa ehdolle jommassakummassa kunnassa kuntavaaleissa ja toimia muissa luottamuselimissä arvostaa kaksi viidesosaa (43 %) väestöstä. Vielä vähemmän vastetta kohdentuu mahdollisuuteen käyttää äänioikeutta kahdessa kunnassa (35 %). Tulos kiellii siitä, että valtaosa kansalaisista ei ole kiinnostunut äänestämään varsinaisen kotikuntansa lisäksi toissijaisessa asuinkunnassa.

Mielipiteet ovat muuttuneet varsin vähän vuodesta 2017. Aiempaa hieman enemmän viehättää äänioikeus kahdessa kunnassa (29 % → 35 %) ja oikeus asettua ehdolle kuntavaaleissa (37 % → 43 %). Oikeus valittaa päätöksistä ja tehdä aloitteita kunnalle saavat aiempaa vähemmän kannatusta.

Nuoret, 18–30-vuotiaat ja opiskelijat ovat ainoita väestöryhmiä, joissa lähes puolet kokisi melko tai erittäin tärkeäksi mahdollisuuden käyttää kaksoiskuntalaisena äänioikeutta kahdessa eri kunnassa. Toteutuessaan tämä saattaisi vaikuttaa kuntavaalin tuloksiin niissä kunnissa, joissa on paljon muita kuin vakinaisesti asuvia.

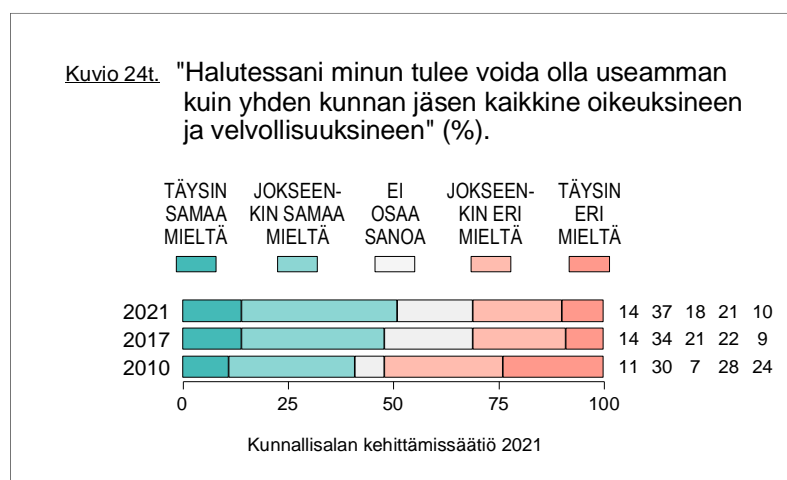
Tutkimuksen taustatiedot

Kaksoiskuntalaisuudella tarkoitetaan sitä, että henkilö voisi olla kirjoilla kahdessa kunnassa, siis esimerkiksi kotipaikkakuntansa lisäksi mökki-, työ- tai opiskelupaikkakunnalla. Kaksoiskuntalaisuus voisi tarkoittaa oikeutta kunnallisten palvelujen käyttöön ja jaettua veronmaksua virallisen kotikunnan kanssa. Myös äänestysoikeutta kuntavaaleissa on ehdotettu osaksi kaksoiskuntalaisuutta.

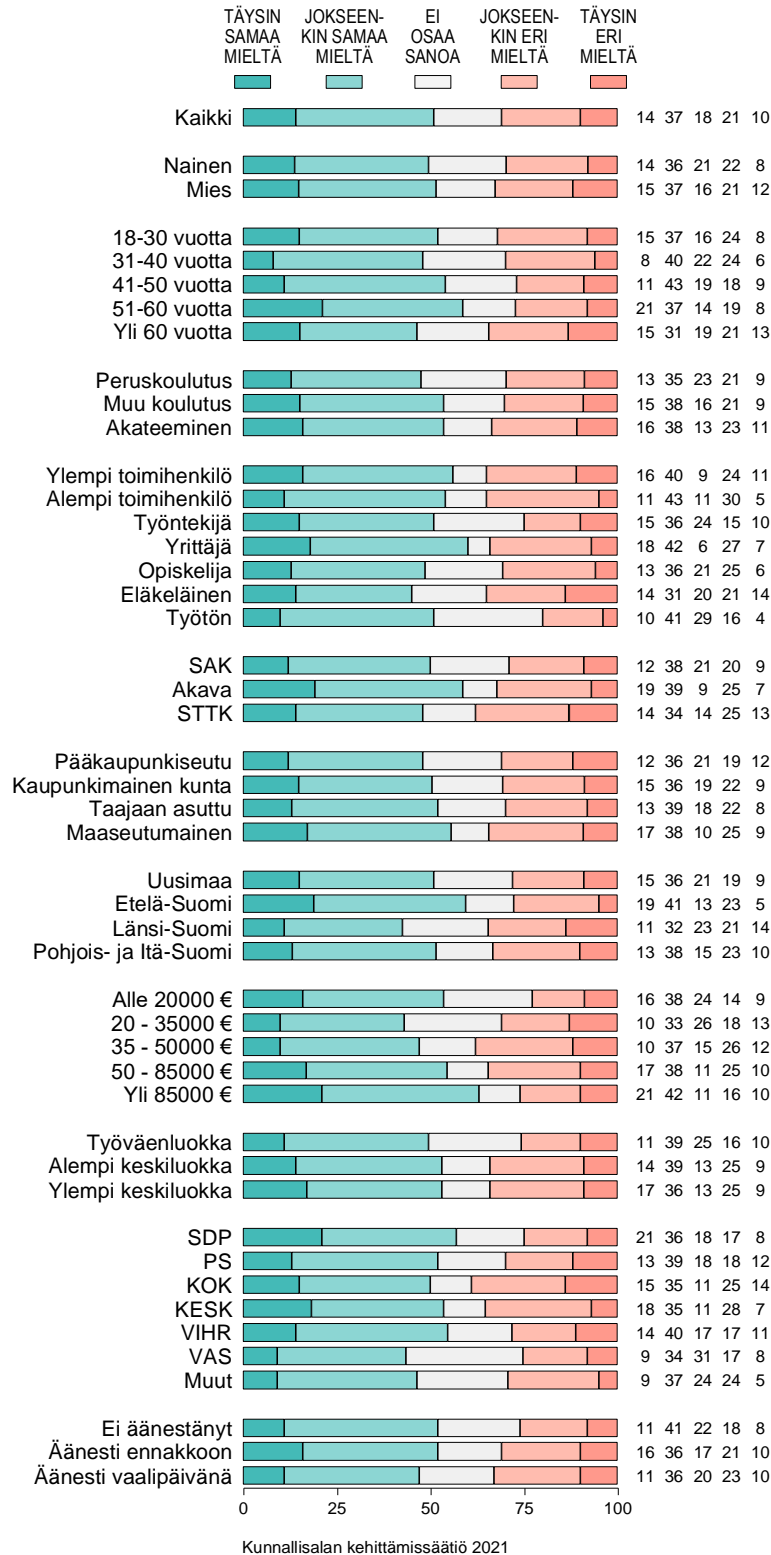
Kansalaisten kantoja tällaisen osa-aikakuntalaisuuden virallistamiseen haettiin väittämällä ”Halutessani minun tulee voida olla useamman kuin yhden kunnan jäsen kaikkine oikeuksineen ja velvollisuuksineen”.

KAKS – Kunnallisan kehittämissäätiön tutkimuksen toteutti Kantar TNS Oy. Tutkimusaineisto on koottu Gallup Kanavalla 18.–23.6.2021. Haastatteluja tehtiin yhteensä 1027. Vastaajat edustavat maamme 18–79 vuotta täyttäneitä väestöä Ahvenanmaata lukuun ottamatta. Tutkimuksen tulosten virhemarginaali on koko aineiston tasolla suurimmillaan vajaat kolme prosenttiyksikköä suuntaansa.

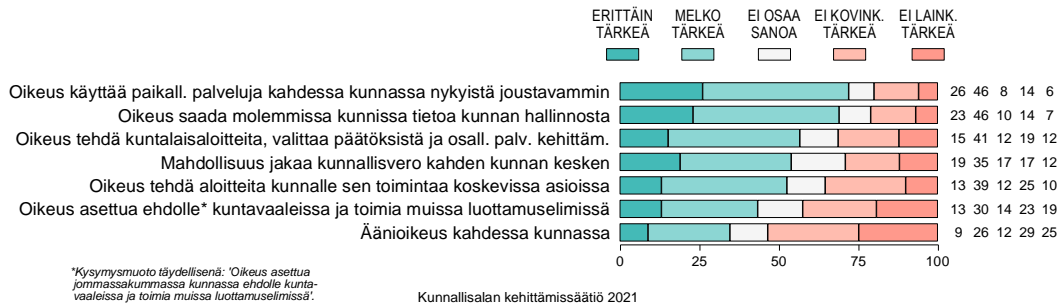
Lisätietoja: Asiamies Antti Mykkänen, 0400 570 087.

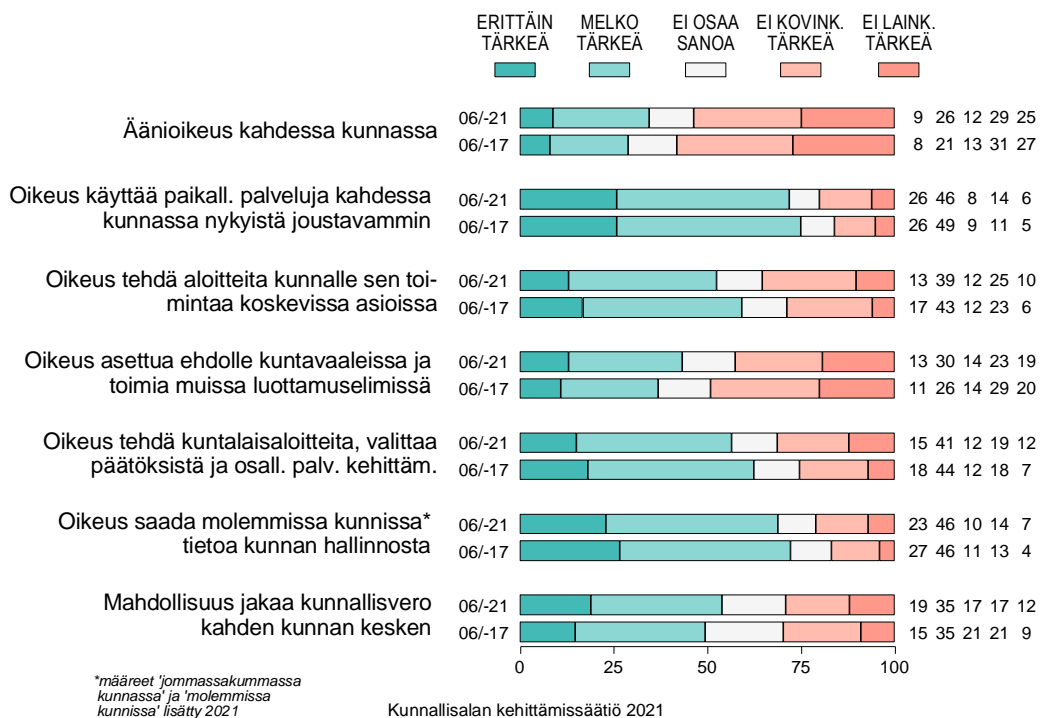
Kuvio 24e. "Halutessani minun tulee voida olla useamman kuin yhden kunnan jäsen kaikkine oikeuksineen ja velvollisuuksineen" (%).

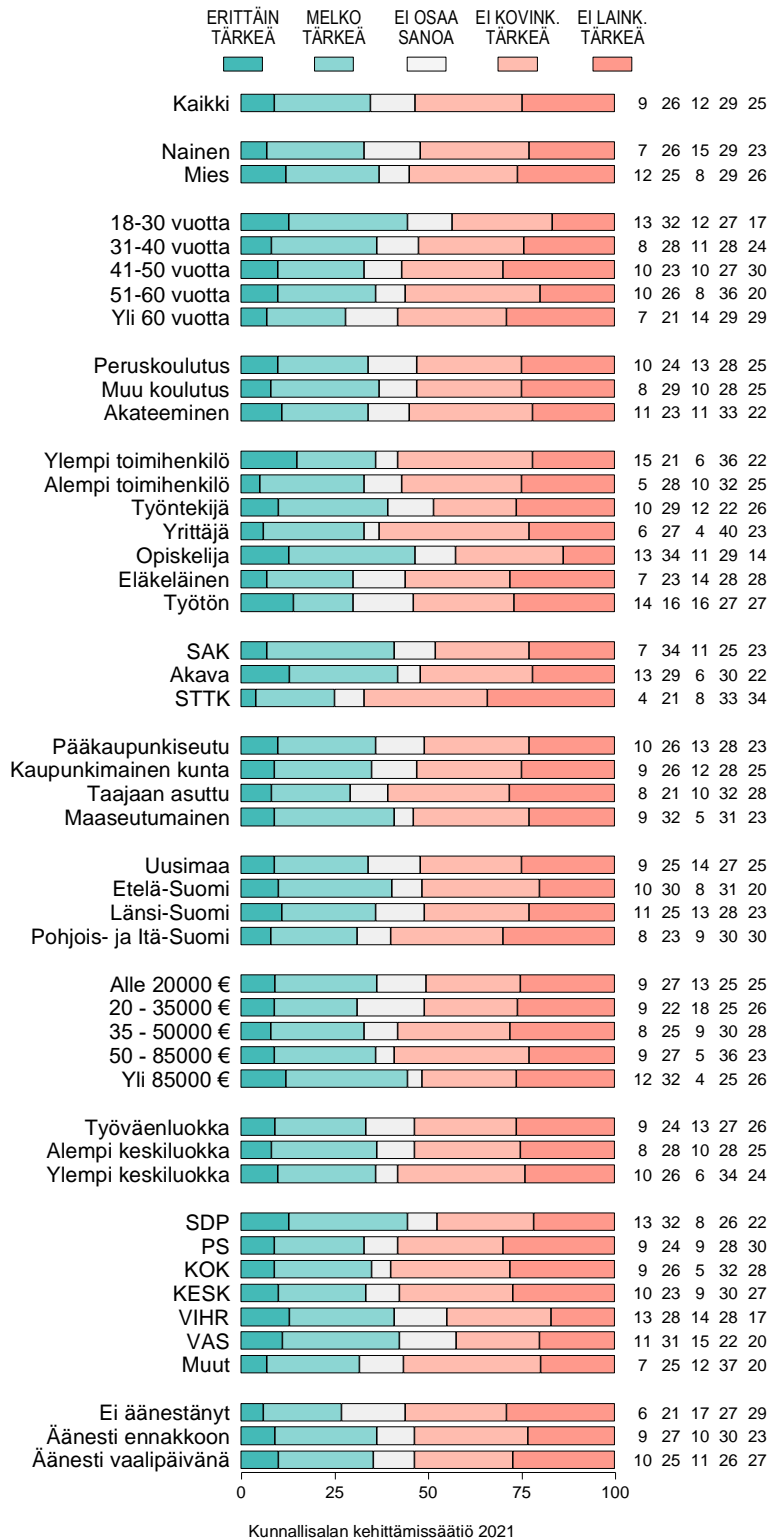
Kuvio 25. MITEN TÄRKEIKSI KOKISI SEURAAVAT OIKEUDET JA VELVOLLISUUDET, JOS KAKSOISKUNTALAISSUUS TOTEUTUI JA ITSE OLISI KAHDEN KUNNAN JÄSEN (%).

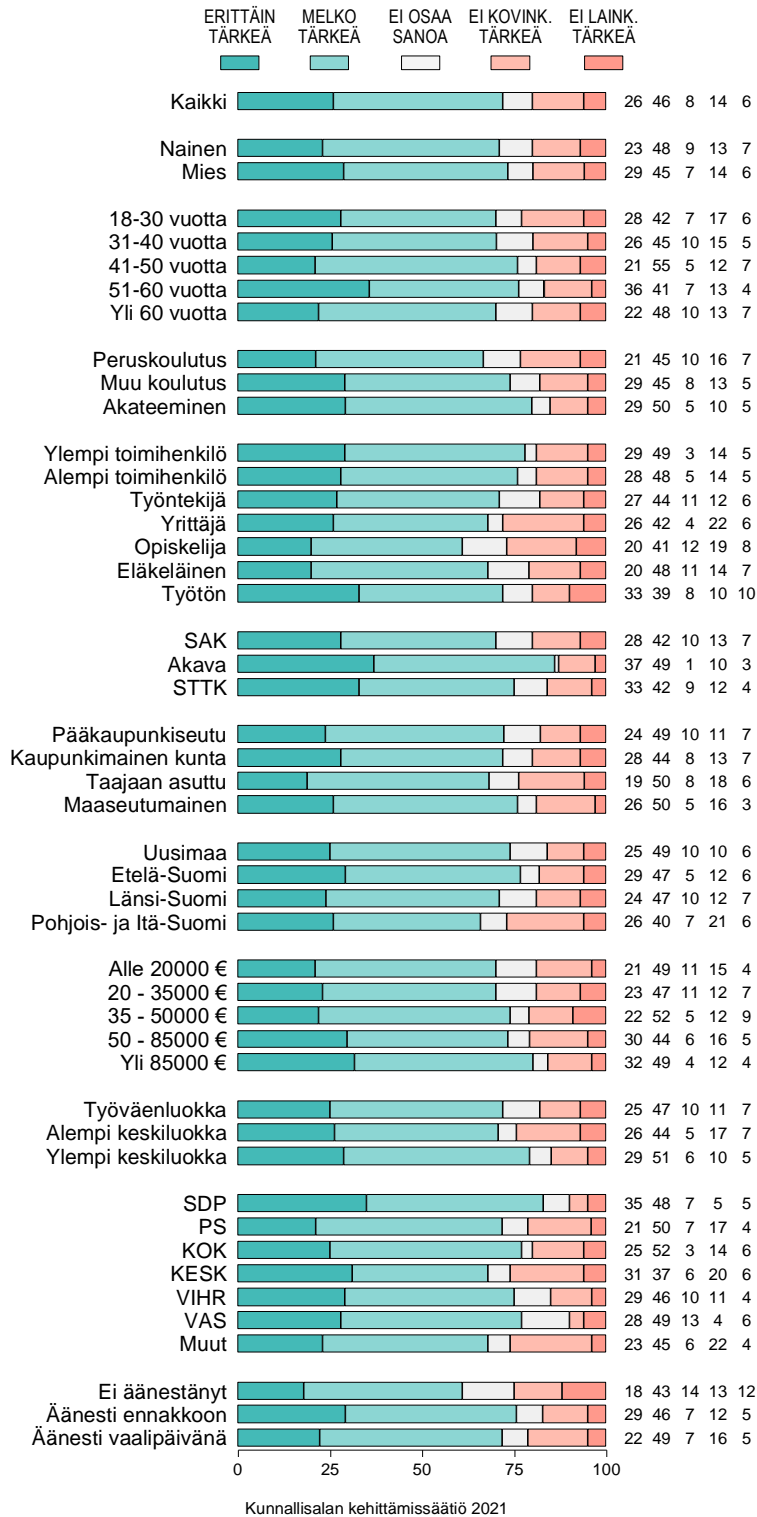
Kuvio 25t. MITEN TÄRKEIKSI KOKISI SEURAAVAT OIKEUDET JA VELVOLLISUUDET, JOS KAKSOISKUNTALAISSUUS TOTEUTUI JA ITSE OLISI KAHDEN KUNNAN JÄSEN (%).

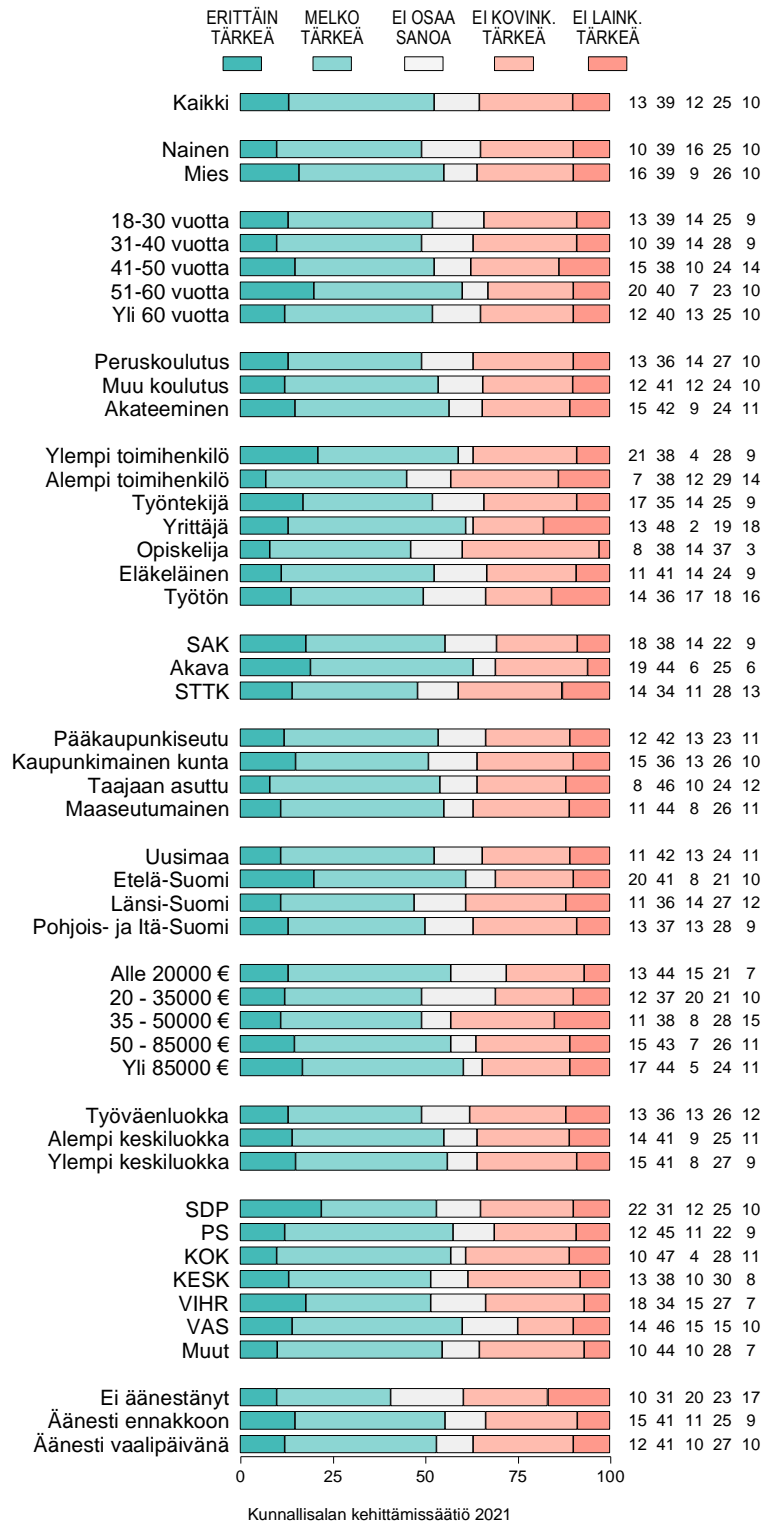
Kuvio 25-1. MITEN TÄRKEIKSI KOKISI ERI OIKEUDET JA VELVOLLISUUDET, JOS KAKSOISKUNTALAISUUS TOTEUTUISI JA ITSE OLI SI KAHDEN KUNNAN JÄSEN: ÄÄNIOIKEUS KAHDESSA KUNNASSA (%).

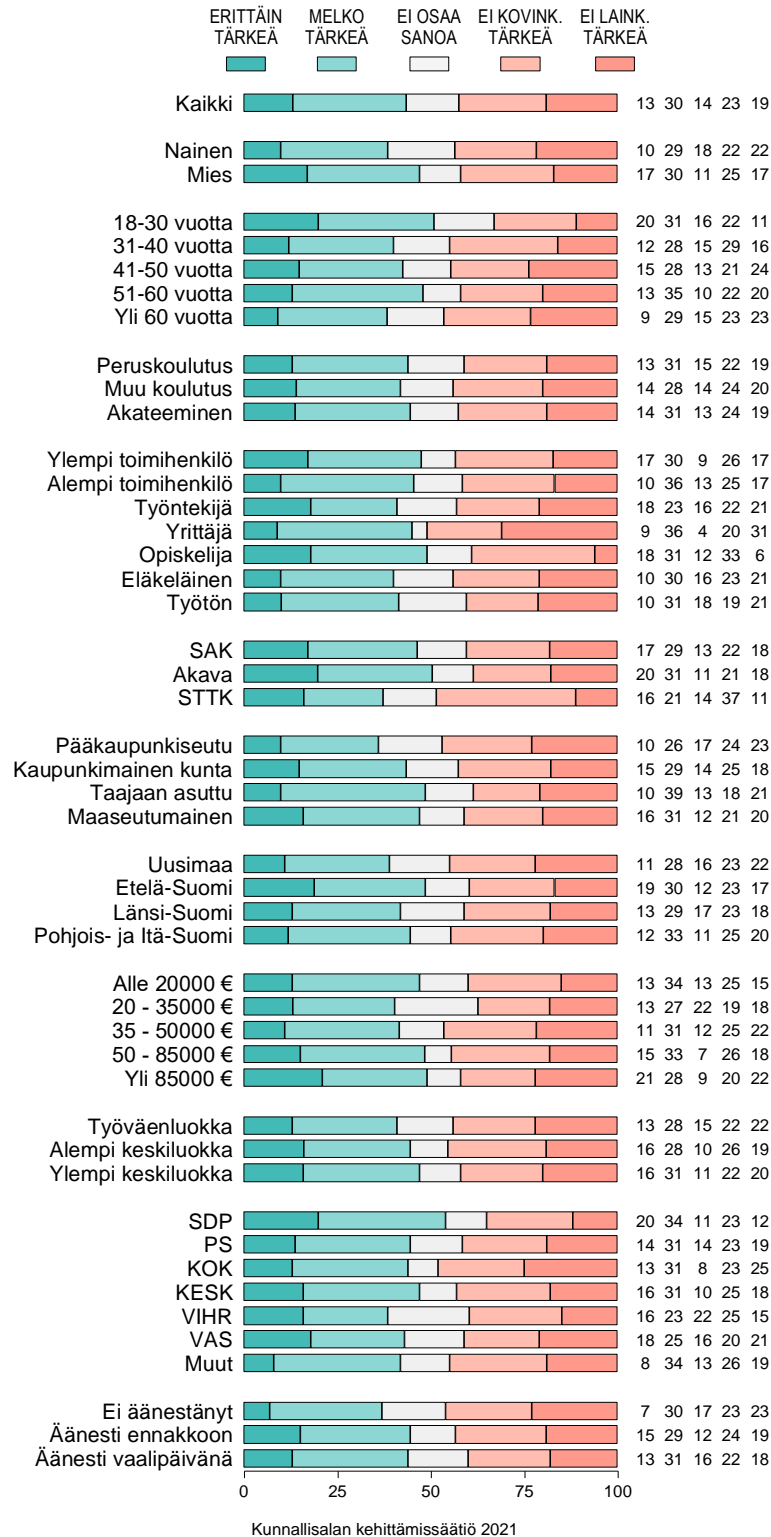
Kuvio 25-2. MITEN TÄRKEIKSI KOKISI ERI OIKEUDET JA VELVOLLISUUDET, JOS KAKSOISKUNTALAISUUS TOTEUTUISI JA ITSE OLSI KAHDEN KUNNAN JÄSEN: OIKEUS KÄYTTÄÄ PAIKALLISIA PALVELUJA KAHDESSA KUNNASSA NYKYISTÄ JOUSTAVAMMIN (%).

Kuvio 25-3. MITEN TÄRKEIKSI KOKISI ERI OIKEUDET JA VELVOLLISUUDET, JOS KAKSOISKUNTALAISUUS TOTEUTUISI JA ITSE OLI SI KAHDEN KUNNAN JÄSEN: OIKEUS TEHDÄ ALOITTEITA KUNNISSA NIIDEN TOIMINTAA KOSKEVISSA ASIOISSA (%).

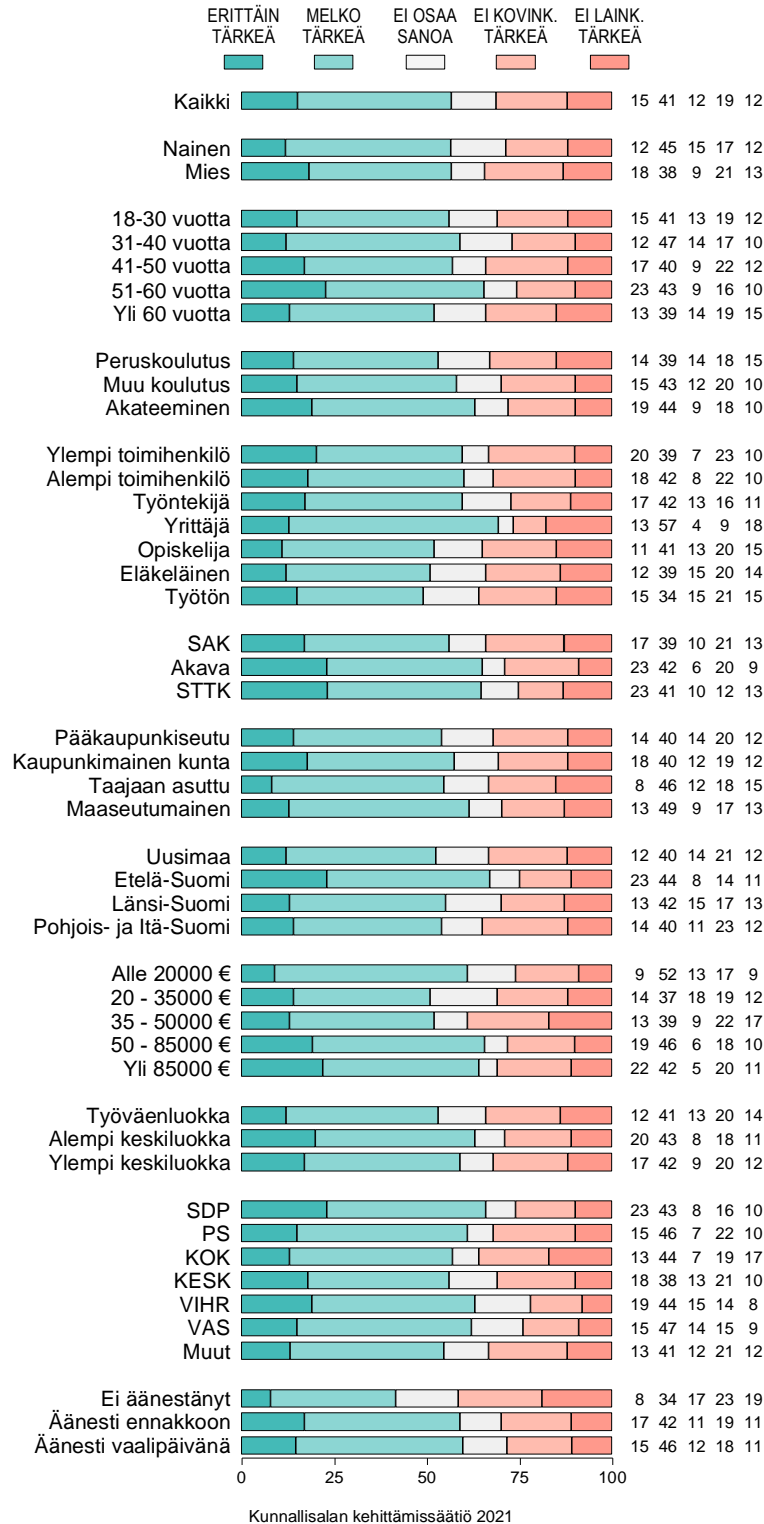

Kuvio 25-4. MITEN TÄRKEIKSI KOKISI ERI OIKEUDET JA VELVOLLISUUDET, JOS KAKSOISKUNTALAIKUUS TOTEUTUISI JA ITSE OLI SI KAHDEN KUNNAN JÄSEN: OIKEUS ASETTUA JOMMASSAKUMMASSA KUNNASSA EHDOLLE KUNTAVAALIEISSA JA TOIMIA MUISSA LUOTTAMUSELIMISSÄ (%).

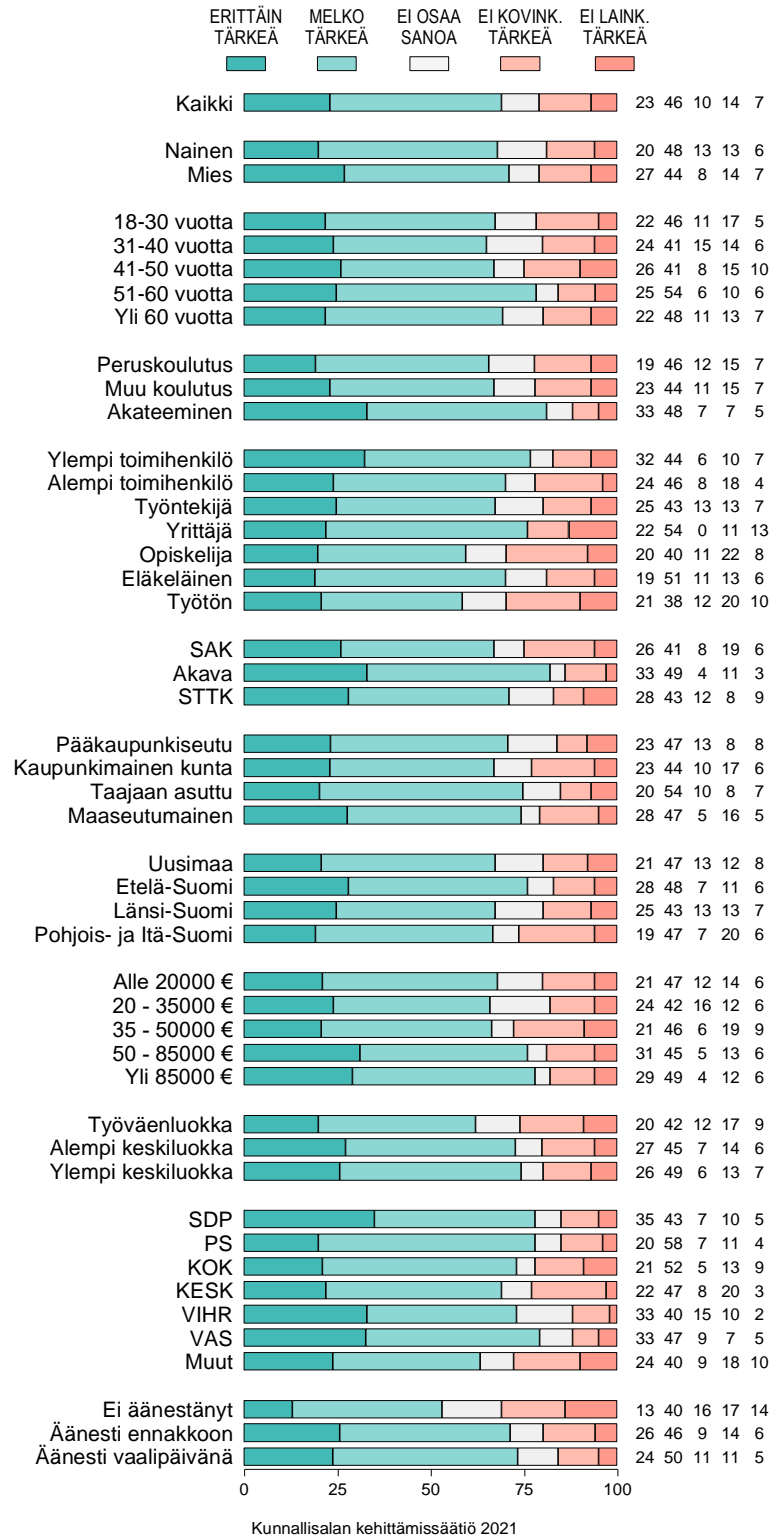

Kuvio 25-5. MITEN TÄRKEIKSI KOKISI ERI OIKEUDET JA VELVOLLISUUDET, JOS KAKSOISKUNTALAISSUUS TOTEUTUISI JA ITSE OLSI KAHDEN KUNNAN JÄSEN: OIKEUS TEHDÄ KUNTALAISSALOITTEITA MOLEMMISSA KUNNISSA, VALITTA PÄÄTÖKSISTÄ JA OSALLISTUA PALVELUIDEN KEHITTÄMISEEN (%).

Kuvio 25-6. MITEN TÄRKEIKSI KOKISI ERI OIKEUDET JA VELVOLLISUUDET, JOS KAKSOISKUNTALAIKUUS TOTEUTUISI JA ITSE OLSI KAHDEN KUNNAN JÄSEN: OIKEUS SAADA MOLEMMISSA KUNNISSA TIETOA KUNNAN HALLINNOSTA (%).

Kuvio 25-7. MITEN TÄRKEIKSI KOKISI ERI OIKEUDET JA VELVOLLISUUDET, JOS KAKSOISKUNTALAISUUS TOTEUTUISI JA ITSE OLSI KAHDEN KUNNAN JÄSEN: MAHDOLLISUUS JAKAA KUNNALLISVERO KAHDEN KUNNAN KESKEN (%).

